Gemeente Amsterdam, Stadsdeel Oost
Oranje Vrijstaatplein 2
1093 NG Amsterdam
E-mail: bestuurssecretariaat.sdo@amsterdam.nl

CC Bureau Monumentenzorg en Archeologie gemeente Amsterdam
Postbus 10718
1001 ES AMSTERDAM
E-mail: erfgoed@amsterdam.nl

Onderwerp: aanwijzing tot gemeentelijk monument Mien Ruysplantsoen, KNSM-eiland

Amsterdam, 30 november 2024

Geacht College,

De Nederlandse Tuinenstichting (NTs) zet zich in voor de bescherming en instandhouding van de Nederlandse tuincultuur, die zich uit in tuin, park, openbaar groen en landschap.

Als NTs zijn we benaderd door omwonenden van het Mien Ruysplantsoen op het KNSM-eiland, met de vraag of wij ons willen inzetten om het cultuurhistorisch waardevolle Mien Ruysplantsoen voor de toekomst veilig te stellen in de vorm van een aanwijzing tot gemeentelijk monument. Het Mien Ruysplantsoen stamt uit 1954 met een aanpassing in 1994, beide werden door Mien Ruys ontworpen.

Ter voorbereiding van dit verzoek hebben onze plaatselijke adviseurs Juliet Oldenburger en Cilia Prenen, in samenspraak met omwonenden en Mies Ruysspecialist Leo den Dulk, de locatie bekeken met enkele vertegenwoordigers van stadsdeel-Oost, onder wie wethouder Ernsting, voormalig stadsecoloog Geert Timmermans, vleermuizenspecialist Jan Wondergem. Conclusie was dat de locatie nog veel originele onderdelen bezit maar dat er sprake is van verwaarlozing van de inrichting van de openbare ruimte, en van in de loop der jaren ontstane verkeerde beplanting en onjuiste aanpak van het groen. Daardoor is de oorspronkelijke kwaliteit van de aanleg én van de biodiversiteit, verminderd.

Nederlandse Tuinenstichting
Nieuwezijds Kolk 28, 1012 PV Amsterdam
info@tuinenstichting.nl
www.tuinenstichting.nl

Zowel onze NTs-adviseurs als Leo den Dulk achten het Mien Ruys-plantsoen niettemin zonder twijfel monumentwaardig. Daarom doen wij u bij deze het verzoek het Mien Ruysplantsoen op de gemeentelijke monumentenlijst te plaatsen.

In de bijlagen vindt u de informatie die de hoge cultuurhistorische waarden van het plantsoen aantoont.
Samengevat gaat het om:

1. De **hoge tuinarchitectonische waarde** als voorbeeld van een ontwerp van de beroemde tuinarchitect Mien Ruys, die over het gehele land en over de grenzen naam heeft gemaakt met haar ontwerpen en vernieuwende ideeën over de tuincultuur. De orthogonale opzet met rechthoekige vijver, diagonale paden en de vierkante heesterblokken zijn kenmerkend voor haar werk, waarin zij steeds zocht naar een contrast tussen een ruimtelijk, architectonische opzet en een (semi-)natuurlijke beplanting.
2. De hoge **historische waarde** vanwege het verhaal dat de tuin is aangelegd als private tuin voor de medewerkers van de voormalige KNSM (Koninklijke Nederlandse Stoomboten Maatschappij).
3. De hoge **historische waarde** als voorbeeld van één van de laatste ontwerpen die Mien Ruys (1904-1999) maakte in haar leven.
4. De hoge **stedenbouwkundige waarde** als interessante groenlocatie in een inmiddels dicht bebouwde omgeving.
5. De **artistieke waarde** als voorbeeld van bijzondere elementen in het ontwerp zoals de verzonken tafel en de vijver.
6. Het grote **ecologisch belang** dat dit parkje bezit in een verder dicht bebouwde omgeving.

Wij hopen dat dank zij de status van gemeentelijk monument restauratie van dit interessante Mien Ruysplantsoen mogelijk wordt, zodat de ruimtelijke kwaliteit ter plekke versterkt wordt en deze waarden behouden blijven. Daarom verzoeken wij u:

1. Het Mien Ruysplantsoen op het voormalige KNSM-eiland op de gemeentelijke monumentenlijst te plaatsen;
2. Een onderhoudsplan (met plattegrond) op te stellen op grond van het overgeleverde ontwerp (archief Wageningen Universiteit}, zodat de bovengenoemde cultuurhistorische waarden behouden blijven.

De Nederlandse Tuinenstichting,

C. Lever, voorzitter

A.W. Tromp, bestuurslid

Zie bijlage

Nederlandse Tuinenstichting
Nieuwezijds Kolk 28, 1012 PV Amsterdam
info@tuinenstichting.nl
www.tuinenstichting.nl